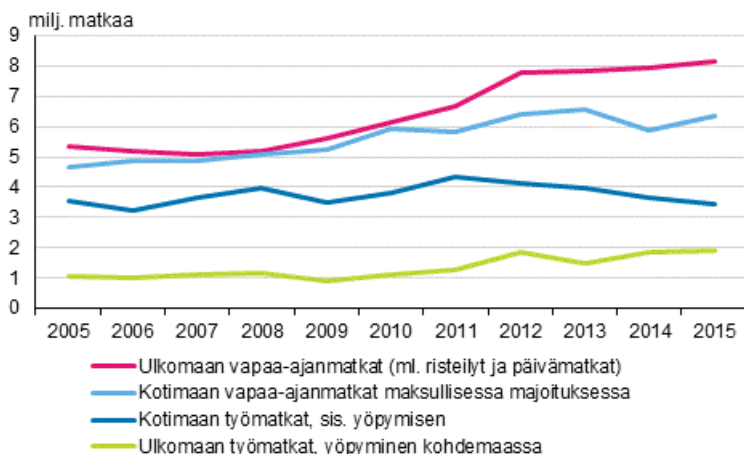

Suomalaisten matkailu 2015

Suomalaisten matkailu Keski-Eurooppaan kasvoi vuonna 2015

Tilastokeskuksen tutkimuksen mukaan suomalaiset tekivät vuonna 2015 ulkomaille 8,1 miljoonaa erilaista vapaa-ajanmatkaa. Keski-Eurooppaan ja Aasiaan suuntautuneet matkat lisäsivät suosiotaan. Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa tehtiin 6,4 miljoonaa. Uudellemaalle näistä matkoista suuntautui 1,2 miljoonaa ja Pohjois-Pohjanmaalle 0,6 miljoonaa matkaa. Työmatkailu kotimaassa väheni hieman, mutta työmatkailu ulkomaille pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla.

Suomalaisten matkailu 2005–2015

Tutkimuksen tiedonkeruumenetelmiä on muutettu vuosina 2010 ja 2012. Aikasarjakatkosta edeltävät luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia uudempien kanssa.

Suomalaisten vapaa-ajanmatkailu ulkomaille lisääntyi vuonna 2015. Viroon tehtiin edellisvuotta enemmän matkoja ja se säilytti ylivoimaisen ykkösasemansa suomalaisten matkakohteena. Yönyliristeilyt Viroon vähenivät, mutta päiväristeilyt ja yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat lisääntyivät.

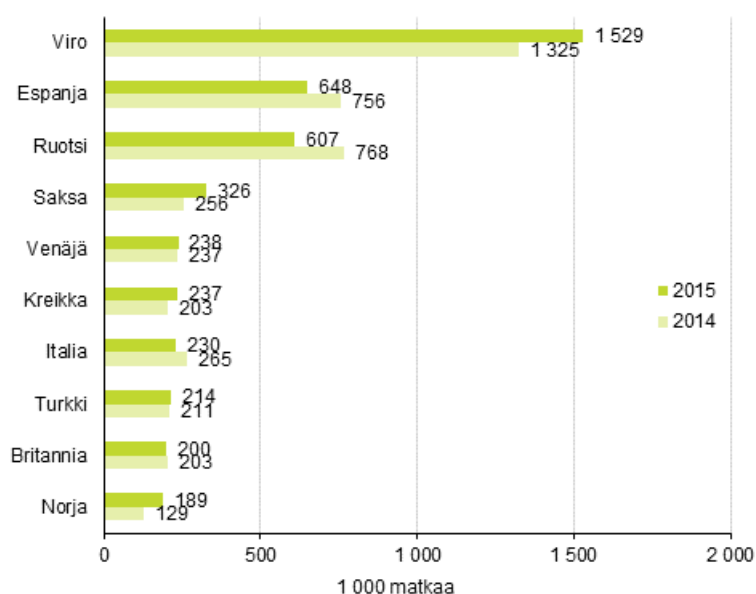
Kehitys Ruotsin osalta oli täysin päinvastainen. Yönyliristeilyt Ruotsiin lisääntyivät, mutta päivämatkat ja yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat vähenivät. Ruotsiin suuntautuneista päivämatkoista runsas viidennes oli päiväristeilyjä. Muista Pohjoismaista Tanska ja erityisesti Norja lisäsivät suosiotaan suomalaisten keskuudessa.

Venäjälle suuntautuneet yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat pysyvät samalla tasolla kuin edellisvuonna, mutta päivämatkojen määrä väheni runsaasti vuoden takaisesta.

Matkat Espanjaan ja varsinkin Kanariansaarille vähenivät. Sen sijaan Kreikkaan ja Portugaliin suomalaiset matkustivat enenevässä määrin. Myös Saksa kasvatti suosiotaan suomalaisten keskuudessa. Länsi- ja Itä-Euroopassa kiinnostivat Saksan lisäksi Tšekki, Puola, Sveitsi ja Ranska.

Eurooppaa etäemmäksi tehtyjen matkojen määrä lisääntyi Aasiassa. Aasian matkustuskohteiden suosikkiin, Thaimaahan, matkustettiin vähemmän kuin vuotta aiemmin, mutta Arabiemiirikunnat lisäsivät suosiotaan edellisvuodesta.

Suomalaisten suosituimmat kohteet yöpymisen kohdemaassa sisältäneillä vapaa-ajanmatkoilla 2015 ja vertailu vuoteen 2014

Kotimaassa maksullisen majoituksen sisältäneet matkat lisääntyivät 8 prosenttia edellisvuodesta. Joka viides näistä matkoista suuntautui Uudellemaalle. Lappi menetti suosiotaan, mutta Pohjois-Pohjanmaalle suuntautuneet matkat lisääntyivät 12 prosenttia. Edellisvuoteen verrattuna hoteleissa vietetyt yöt lisääntyivät 10 prosenttia ja vuokramökeissä vietetyt yöt 3 prosenttia.

Myös ilmaismajoitusmatkojen suosituin kohde oli Uusimaa. Seuraavaksi suosituimpia ilmaismajoitusmatkojen kohteita olivat Pirkanmaa, Varsinais-Suomi ja Pohjois-Pohjanmaa.

Työmatkojen määrä kotimaassa väheni hieman, mutta työmatkailu ulkomaille pysyi suunnilleen edellisvuoden tasolla.

Keskivertosuomalaisen lomamatkat vuonna 2015:

- 1,4 maksullisen majoituksen kotimaanmatkaa,
- 1,4 ulkomaanmatkaa, joka sisälsi yöpymisen kohdemaassa,
- 0,4 ulkomaan päivämatkaa tai risteilyä lähialueille.

Tiedonkeruu

Matkoja koskevat tiedot on saatu Tilastokeskuksen kuukausittaisesta Suomalaisten matkailu-otostutkimuksesta. Matkamääriä varten haastateltiin 15 353 iältään 15–84-vuotiasta Suomessa vakituisesti asuvaa henkilöä.

Vuoden aikana matkustaneiden henkilöiden määrät saatiin joulukuun matkailua koskevan haastattelun yhteydessä tehdyllä lisäkyselyllä. Vuositutkimuksen 2015 tiedot perustuvat 1 235 haastatteluun.

Lisää taulukoita [StatFin](#) -tietokannassa.

Sisällys

1. Ulkomaanmatkailu.....	6
1.1. Norja nosti päätään suomalaisten suosikkina.....	6
1.2. Keski-Eurooppa kutsui suomalaismatkailijoita.....	6
1.3. Laivalla ulkomaanmatkalle.....	7
1.4. Ulkomaan työmatkojen määrä kasvoi vain hieman edellisvuodesta	7
2. Kotimaanmatkailu.....	9
2.1. Kotimaan maksullisen majoituksen matkailu lisääntyi edellisvuodesta.....	9
2.2. Ilmaismajoitusmatkoille suuriin kaupunkeihin.....	9
2.3. Kotimaan työmatkat vähenivät.....	9
3. Matkojen varaukset.....	11
3.1. Vapaa-ajanmatkojen majoitus ja matkaliput varataan pääosin internetissä.....	11
3.2. Vapaa-ajan matkoista lähes kolmannes pakettimatkoja.....	11
4. Matkojen määrät muuttuneet paljon kymmenessä vuodessa.....	12
5. Suomalaisista 91 prosenttia teki ainakin yhden matkan vuonna 2015.....	14

Taulukot

Taulukko 1. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin ja iän mukaan vuosina 2005 ja 2015 sekä niiden muutos.....13

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1 Yöpymisen sisältäneet matkat 2005-2015.....	15
Liitetaulukko 1.2 15–84-vuotiaan väestön matkat kolmannesvuosittain 2015 sekä vuositason muutos.....	16
Liitetaulukko 2. Vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2015.....	17
Liitetaulukko 3. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2015.....	17
Liitetaulukko 4.1 Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen (yöpyminen kohdemaassa) suosituimmat kohdemaat vuonna 2015.....	18
Liitetaulukko 4.2. Lentäen tehdyt matkat kohdemaittain eri tilastojen mukaan vuonna 2015	19
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan vuonna 2015 ja niiden muutos.....	21
Liitetaulukko 6. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat lähialueille vuonna 2015 ja niiden muutos.....	22
Liitetaulukko 7. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) majoitusmuodon, kulkuvälineen ja matkan järjestämisen mukaan vuonna 2015.....	22
Liitetaulukko 8. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin päättymiskuukauden mukaan vuonna 2015.....	23
Liitetaulukko 9. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kohdemaakunnan mukaan vuonna 2015.....	24
Liitetaulukko 10. Kotimaan vapaa-ajanmatkat suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin vuonna 2015.....	25
Liitetaulukko 11. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kulkuvälineen mukaan vuonna 2015.....	26
Liitetaulukko 12. Kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain 2005-2015.....	26
Liitetaulukko 13. Yöpymiset vapaa-ajanmatkoilla majoitusmuodoittain vuonna 2015 ja niiden muutos.....	27
Liitetaulukko 14. Työ- ja kokousmatkat kotimaassa ja ulkomaille päättymiskuukauden mukaan vuonna 2015.....	27
Liitetaulukko 15. Ulkomaan työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan vuonna 2015.....	28
Liitetaulukko 16. Kulkuneuvon varaukset internetissä vuonna 2015.....	29
Liitetaulukko 17. Maksullisen majoituksen varaaminen internetissä vuonna 2015.....	29
Liitetaulukko 18. Yöpymisen sisältäneitä matkoja tehneet 15–84-vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2015	29

Kuviot

Laivalla tehtyjen vapaa-ajan ulkomaanmatkojen määrä kuukausittain 2015.....7

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2015.....31

1. Ulkomaanmatkailu

1.1. Norja nosti päätään suomalaisten suosikkina

Vuonna 2015 suomalaiset tekivät ulkomaille 8 137 000 vapaa-ajanmatkaa, joka on 3 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin 5 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Vähintään 4 yötä kohdemaassa vietettyjen matkojen määrä pysyi samalla tasolla, kun taas lyhyiden, 1-3 yötä kohdemaassa sisältäneiden matkojen määrä lisääntyi 10 prosenttia.

Päiväristeilyt lisääntyivät 4 prosenttia edellisestä vuodesta. Pääosin autolla tehdyt päivämatkat lähinaapurimaihin vähenivät 11 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Yöpymisen laivalla sisältäneiden risteilyjen määrä väheni 5 prosenttia edellisestä vuodesta.

Vuonna 2015 Viroon tehtiin 2 480 000 vapaa-ajanmatkaa, mikä on 30 prosenttia kaikista vapaa-ajanmatkoista. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat Viroon lisääntyivät 15 prosenttia ja päiväristeilyt 14 prosenttia. Yönyliristeilyjen määrä sen sijaan väheni 21 prosenttia. Viroon matkattiin mieluiten heinäkuussa, jolloin vapaa-ajanmatkojen määrä etelänaapuriiimme nousi yli 300 000:n.

Suomalaisten suosikkimatkakohdeista lähialueilla toisena oli Ruotsi 1 480 000 vapaa-ajanmatkallaan. Yönyliristeilyjen määrä Ruotsiin lisääntyi 5 prosenttia, mutta yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat vähenivät 21 prosenttia ja päivämatkat 25 prosenttia. Ruotsiin matkattiin mieluiten huhti- ja heinäkuussa.

Ruotsi on maa, jonne matkustetaan lomamatkojen lisäksi myös tapaamaan sukulaisia ja ystäviä. Vuonna 2015 tämän tyyppiset matkat kattoivat Ruotsiin suuntautuneista vapaa-ajanmatkoista 15 prosenttia.

Vuonna 2015 Pohjoismaista myös Norjaan ja Tanskaan matkasi yhä useampi suomalainen. Norjaan tehtiin peräti 209 000 vapaa-ajanmatkaa ja Tanskaan 91 000. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat Norjaan lisääntyivät 47 prosenttia ja Tanskaan 41 prosenttia.

Venäjälle matkailun osalta tapahtui muutos jo vuonna 2014, sillä yöpymisen kohdemaassa sisältäneet vapaa-ajanmatkat vähenivät 25 prosenttia edellisvuodesta. Vuonna 2015 väheneminen pysähtyi ja matkojen määrä pysyi samana kuin vuonna 2014. Päivämatkat sen sijaan vähenivät vuoden 2015 aikana ja niitä tehtiin 25 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Venäjälle tehdyistä vapaa-ajanmatkoista 23 prosenttia oli matkoja, joiden tarkoituksena oli tavata sukulaisia ja ystäviä.

Katso liitetaulukot 1.2, 4.1, 5 ja 6

1.2. Keski-Eurooppa kutsui suomalaismatkailijoita

Keski-Eurooppa kasvatti suosiotaan vuonna 2015 ja matkojen määrä sinne lisääntyi 17 prosenttia. Saksa nousi alueen suosituimmaksi maaksi ja matkoja sinne tehtiin 326 000. Britanniaan matkustettiin edellisvuoden tahtiin. Sen sijaan Tšekki, Puola, Sveitsi ja Ranska lohkaisivat suomalaismatkailijoiden siivusta runsaamman osan kuin edellisvuonna.

Espanja on suomalaisten pitkäaikainen suosikki ja ollut kolmanneksi suosituin vapaa-ajanmatkakohde jo vuosia, kuten myös vuonna 2015. Matkojen määrä Espanjaan kuitenkin väheni vuoteen 2014 verrattuna. Kanariansaarille tehtiin 273 000 matkaa, joka on 21 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Manner-Espanjaan sekä Baleaarien saarille tehtiin 375 000 matkaa, joka on 8 prosenttia vähemmän edellisvuoteen verrattuna.

Kanariansaarille matkataan pääosin talvikaudella, mutta Manner-Espanja vetää suomalaisia puoleensa ympäri vuoden. Sekä Kanariansaarille ja Manner-Espanjaan tehtiin pitkään suunnilleen sama määrä matkoja vuodessa, mutta vuodesta 2012 lähtien Manner-Espanjaan on tehty vuosittain enemmän matkoja kuin Kanariansaarille.

Välimeren pohjoispuolen muutkin valtiot vetivät suomalaisia puoleensa. Kokonaisuudessaan Euroopan puoleiselle Välimerelle tehtiin 1,2 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa vuonna 2015.

Välimeren valtioista myös Turkki ja Kreikka ovat suomalaisten kymmenen suosituimman lomakohdemaan joukossa. Näihin kahteen maahan matkustetaan pääosin keväästä syksyyn ja suurin osa Turkkiin ja

Kreikkaan kohdistuneista matkoista onkin perinteisiä pakettimatkoja. Kreikkaan suuntautuneiden matkojen määrä lisääntyi 17 prosenttia edellisvuodesta, mutta Turkkiin matkattiin edellisvuoden tapaan.

Eteläisen Euroopan maista Portugali lisäsi viime vuonna runsaasti suosiotaan, ja matkojen määrä sinne lisääntyi peräti 46 prosenttia.

Aasia lisäsi suosiotaan vuonna 2015, ja sinne tehtiin matkoja 39 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Aasian perinteisen suosikkimaan, Thaimaan, matkojen määrä kuitenkin väheni 8 prosenttia.

Arabiemiirikuntiin sen sijaan matkojen määrä lisääntyi huomattavasti.

Amerikan manner oli myös laskevassa suosiossa. Yhdysvallat, joka oli voimakkaassa nousussa vuonna 2014, menetti nyt matkalaisia, ja matkojen määrä sinne väheni 24 prosenttia.

Katso liitetaulukot 4.1 ja 5

1.3. Laivalla ulkomaanmatkalle

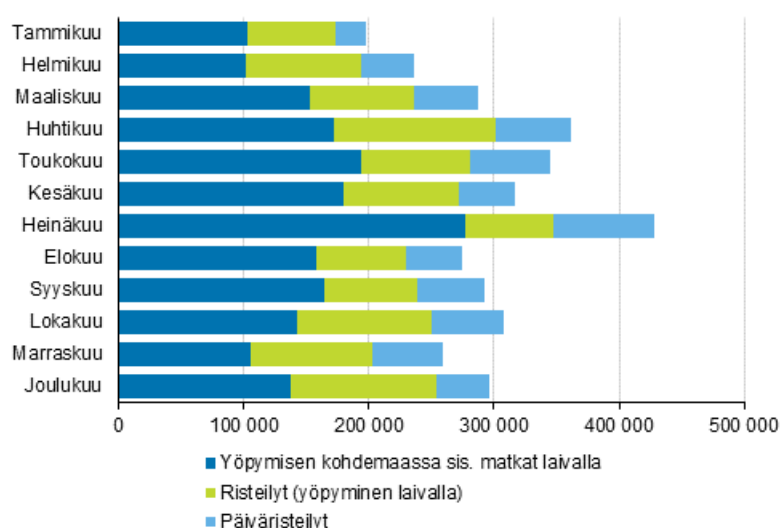
Laivalla tehtiin viime vuonna 3 604 000 erilaista vapaa-ajanmatkaa ulkomaille, eli suunnilleen saman verran, kuin vuotta aiemmin. Kaikista ulkomaan vapaa-ajanmatkoista laivalla tehtiin 44 prosenttia. Laivalla tehdyistä matkoista 98 prosenttia suuntautui Viroon tai Ruotsiin.

Vuonna 2015 tehtiin 1 887 000 sellaista yöpymisen kohdemaassa sisältänyttä matkaa, joilla määränpäämaahan matkattiin laivalla. Edellisvuoteen verrattuna näiden matkojen määrä lisääntyi 5 prosenttia. Yönyliristeilyjä tehtiin 1 091 000 ja päiväristeilyjä 627 000. Yönyliristeilyjen määrä väheni 5 prosenttia, mutta päiväristeilyt lisääntyivät 4 prosenttia edellisvuodesta.

Viroon suuntautuneista vapaa-ajanmatkoista 99 prosenttia tehtiin laivalla. Ruotsiin tehdyistä vapaa-ajanmatkoista 63 prosenttia tehtiin laivalla, 24 prosenttia lentäen ja 12 prosenttia henkilöautolla.

Yönyliristeilylle suomalaiset lähtivät mieluiten huhtikuussa ja päiväristeilylle heinäkuussa. Kun kohdemaassa yövyttiin yksi tai useampi yö, matkaan lähdettiin mieluiten myös heinäkuussa.

Laivalla tehtyjen vapaa-ajan ulkomaanmatkojen määrä kuukausittain 2015

1.4. Ulkomaan työmatkojen määrä kasvoi vain hieman edellisvuodesta

Vuonna 2015 ulkomaille tehtiin 1,6 miljoonaa sellaista työ- ja kokousmatkaa, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa. Näiden työmatkojen määrä pysyi samalla tasolla kuin vuonna 2014. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä työmatkoja tehtiin eniten Ruotsiin, Viroon, Saksaan ja Iso-Britanniaan. Ruotsiin tehtiin 251 000 työmatkaa, Viroon 195 000, Saksaan 211 000 ja Iso-Britanniaan 104 000 työmatkaa.

Työhön liittyviä ulkomaan päivämatoja tehtiin vuoden 2015 aikana 229 000 eli 47 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Ulkomaille tehtiin myös 62 000 työhön liittyvää risteilyä, 44 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna.

Katso liitetaulukot 5 ja 15

2. Kotimaanmatkailu

2.1. Kotimaan maksullisen majoituksen matkailu lisääntyi edellisvuodesta

Vuonna 2015 kotimaassa tehtiin noin 6,4 miljoonaa sellaista vapaa-ajanmatkaa, joiden aikana käytettiin ainakin kerran maksullista majoituspalvelua, kuten hotelleja, vuokrattua mökkiä tai leirintäaluetta. Määrä kasvoi 8 prosenttia eli 481 000 matkalla edellisvuoteen verrattuna.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna eläkeikäiset suomalaiset matkailivat innokkaimmin kotimaan hotelleissa ja vuokramökeillä, sillä he lisäsivät maksullisen majoituksen sisältäneitä matkojaan vuoden 2015 aikana 26 prosentilla.

Suomalaisten suosikkimatkakohteet kotimaassa olivat Uusimaa, Pirkanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa. Uudellemaalle suuntautui 1,2 miljoonaa matkaa eli 19 prosenttia kaikista maksullisen majoituksen matkoista. Pirkanmaalle matkoista suuntautui 11 prosenttia ja Pohjois-Pohjanmaalle 10 prosenttia. Lappiin matkattiin vuonna 2015 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Lappi kuitenkin houkutti matkailijoita ympäri vuoden ja mieluiten Lappiin matkattiin maalisi- ja huhtikuksille kevähangille. Muualle Suomeen matkatessa helmikuu ja kesäkuukaudet olivat suosituin aika. Kaikista kotimaahan suuntautuneista maksullisen majoituksen matkoista tehtiin heinäkuussa 15 prosenttia.

Suuret kaupungit kiinnostivat suomalaisia matkailijoita, sillä Helsinkiin matkoista suuntautui 904 000, Tampereelle 530 000 ja Turkuun 410 000.

Kotimaassa matkattiin yleensä henkilöautolla, sillä lähes 80 prosenttia matkoista taitettiin henkilöauton kyydissä. Bussilla matkaaminen oli hieman suositumpaa kuin edellisvuonna. Juna ja lentokone matkustusvälineenä pysyivät edellisvuoden tasolla.

Kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkoilla yövyttiin yhteensä 15,2 miljoonaa kertaa, mikä oli 5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014. Yöpymisistä 64 prosenttia oli hotelli-, lomakylä- ja leirintäaluetmatkoilta ja 34 prosenttia vuokramökkimatkoilta. Edellisvuoteen verrattuna hotelleissa vietetyt yöt lisääntyivät 10 prosenttia ja vuokramökeissä vietetyt yöt 3 prosenttia. Sen sijaan leirintäalueilla vietetyt yöt vähenivät 14 prosenttia.

Katso liitetaulukot 1.2, 8, 9, 11, 12 ja 13

2.2. Ilmaismajoitusmatkoille suuriin kaupunkeihin

Kotimaassa tehtiin noin 19 miljoonaa yli yön kestänyttä ilmaismajoitusmatkaa eli matkaa omalle mökille tai vierailumatkaa sukulaisten tai tuttavien luo. Näiden matkojen määrä pysyi samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna.

Ilmaismajoitusmatkoista 3,3 miljoonaa suuntautui Uudellemaalle ja näistä matkoista 45 prosenttia Helsinkiin. Pirkanmaalle suuntautui 2,0 miljoonaa ilmaismajoitusmatkaa ja näistä 49 prosenttia Tampereelle. Varsinais-Suomeen matkoja tehtiin 1,7 miljoonaa ja näistä 37 prosenttia Turkuun. Pohjois-Pohjanmaalle ilmaismajoitusmatkoja tehtiin 1,6 miljoonaa.

Ilmaismajoitusmatkojenkin sesonkiaikaa olivat kesäkuukaudet, sillä kolmannes vuoden 2015 ilmaismajoitusmatkoista tehtiin kesä-elokuun aikana.

Katso liitetaulukot 8, 9 ja 10

2.3. Kotimaan työmatkat vähenivät

Vuonna 2015 kotimaassa tehtiin 3,4 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä työmatkaa. Kotimaan työmatkoja tehtiin 6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2014.

Kotimaan työmatkat ovat pääosin hyvin lyhyitä. Matkoista 59 prosenttia kestää vain yhden yön ja 33 prosenttia kahdesta kolmeen yötä.

Kotimaan työmatkat tehdään useimmiten omalla autolla, sillä 62 prosenttia matkoista taittuu auton ratissa. Junaan hyppää 19 prosenttia työmatkalaisista ja 11 prosenttia matkustaa lentokoneella.

Katso liitetaulukot 1.2, 14 ja 16

3. Matkojen varaukset

3.1. Vapaa-ajanmatkojen majoitus ja matkaliput varataan pääosin internetissä

Vapaa-ajanmatkalla käytettävän majoituksen ja matkustusvälineen varaamisessa internetin käyttö näyttää vakiinnuttaneen paikkansa. Matkalipun tai majoituksen etukäteen varanneista suurin osa oli tehnyt varauksen internetin kautta.

Kotimaan maksullisen majoituksen sisältäneillä matkoilla 65 prosenttia majoituksista varattiin internetin kautta. Kotimaan lentomatkalijoista 97 prosenttia varasi matkalipun internetissä ja junalla kulkeneistakin 86 prosenttia.

Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen majoituksen varasi internetissä 82 prosenttia. Ulkomaan vapaa-ajanmatkalle lentäen matkustaneista 91 prosenttia varasi lippunsa internetin kautta. Laivamatkojen osalta vastaava luku oli 74 prosenttia.

Risteilymatkan, jossa yövytään vain laivalla, varasi internetissä etukäteen 72 prosenttia.

Katso liitetaulukot 16 ja 17

3.2. Vapaa-ajan matkoista lähes kolmannes pakettimatkoja

Vaikka omatoimimatkailu on internetaikakaudella helpottunut huomattavasti, ei pakettimatkojen tekeminen ole siirtynyt historiaan. Sellaisista ulkomaan vapaa-ajan matkoista, jotka sisälsivät ainakin yhden yöpymisen kohdemaassa, 29 prosenttia oli pakettimatkoja. Vuonna 2015 ulkomaille tehtiin 1,8 miljoonaa pakettimatkaa, joka on 6 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Suosituimmat pakettimatkohteet vuonna 2015 olivat Kreikka, Kanariansaaret ja Turkki. Kreikkaan tehdyistä matkoista valmismatkoja oli 86 prosenttia ja Turkkiin 68 prosenttia. Myös Kanariansaarille matkustaessa suositaan pakettimatkoja, sillä Kanarialle suuntautuneista matkoista peräti 80 prosenttia oli valmismatkoja. Kun matka suuntautuu Manner Espanjaan tai Baleaarien saarille matkoista oli pakettimatkoja vain 17 prosenttia.

Viroon suuntautuneista 1,5 miljoonasta yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä vapaa-ajanmatkoista 41 prosenttia oli pakettimatkoja.

Pakettimatkojen suosio on selkeästi verrannollinen matkaajan iän kanssa. 25–44-vuotiailla yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä matkoista pakettimatkoja oli 18 prosenttia, 45–64-vuotiailla pakettimatkoja oli 35 prosenttia ja 65–84-vuotiailla pakettimatkoja oli 48 prosenttia.

Kotimaassa pakettimatkat ei ole niin suosittua kuin ulkomaille matkustettaessa. Kotimaan maksullisen majoituksen sisältäneistä 6,4 miljoonasta matkasta vain 3,4 prosenttia oli valmiita pakettimatkoja.

Uudellemaalle tehdyistä matkoista 14 prosenttia oli pakettimatkoja, Lappiin tehdyistä matkoista 13 prosenttia ja Pirkanmaalle tehdyistä matkoista 8 prosenttia.

Pakettimatkan hintaan sisältyy ainakin matkat ja majoitus. Lisänä voi olla aterioita, pääsylippuja, retkiä, ohjelmalveluja, hoitoja yms.

Katso liitetaulukot 4.2 ja 7

4. Matkojen määrät muuttuneet paljon kymmenessä vuodessa

Vuonna 2005 15–74-vuotiaat suomalaiset tekivät 4,6 miljoonaa kotimaan vapaa-ajanmatkaa maksullisessa majoituksessa ja vuosikymmen myöhemmin, vuonna 2015 25–84-vuotiaiden vastaava matkamäärä oli 5,5 miljoonaa. Kymmenessä vuodessa matkojen määrä on lisääntynyt lähes viidenneksen.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäviä ulkomaanmatkoja 15–74-vuotiaat suomalaiset tekivät vuosikymmen sitten 3,1 miljoonaa. Vuonna 2015 25–84-vuotiaiden vastaava matkamäärä oli 5,4 miljoonaa. Kymmenessä vuodessa matkojen määrä on lisääntynyt 75 prosenttia.

Sen sijaan kotimaan ilmaismajoitusmatkat ja yönyliristeilyt Ruotsiin ja Viroon ovat kymmenessä vuodessa menettäneet suosiotaan.

Erot vuosikymmenen takaiseen tilanteeseen vain korostuvat, kun tarkastellaan matkamääriä ikäryhmittäin. Vuonna 2005 ikäryhmään 15–34 kuuluneet olivat viime vuonna 25–44-vuotiaita. Näissä ikäryhmissä maksullisen majoituksen sisältäneet matkat sekä kotimaassa että ulkomaille ovat lisääntyneet erittäin runsaasti.

He, jotka olivat vuosikymmen sitten 55–64-vuotiaita, saavuttivat eläkeiän vuoteen 2015 mennessä. Tämä ikäryhmä lisäsi yöpymisen kohdemaassa sisältänyttä ulkomaanmatkailuaan neljänneksen. Kotimaanmatkailu maksullisessa majoituksessa tässä ikäryhmässä väheni vuosikymmenessä 15 prosenttia. Kaikkein vanhimpaan ikäryhmään kuuluneet ovat kymmenessä vuodessa vähentäneet kaikkea vapaa-ajanmatkailuaan.

Taulukko 1. Yöpmisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin ja iän mukaan vuosina 2005 ja 2015 sekä niiden muutos

Ikäryhmä	Kotimaanmatkat		Ulkomaanmatkat	
	Maksullinen majoitus	Ilmaismajoitus	Yöpyminen kohdemaassa	Risteily, yöpyminen vain laivalla
Ikäryhmä 2005	Matkat vuonna 2005			
15 - 24	538 000	4 697 000	413 000	253 000
25 - 34	761 000	4 853 000	489 000	224 000
35 - 44	1 069 000	3 897 000	589 000	298 000
45 - 54	1 109 000	3 796 000	641 000	285 000
55 - 64	804 000	3 816 000	657 000	347 000
65 - 74	356 000	1 664 000	324 000	163 000
15 - 74 matkoja yhteensä	4 637 000	22 723 000	3 112 000	1 570 000
Ikäryhmä 2015	Matkat vuonna 2015			
25 - 34	995 000	4 078 000	1 038 000	180 000
35 - 44	1 288 000	2 642 000	1 104 000	184 000
45 - 54	1 266 000	2 617 000	1 216 000	154 000
55 - 64	1 066 000	3 029 000	1 106 000	141 000
65 - 74	682 000	2 332 000	815 000	215 000
75 - 84	197 000	724 000	160 000	77 000
25 - 84 matkoja yhteensä	5 495 000	15 422 000	5 439 000	952 000
Ikäryhmä 2015	Muutos (2005/2015), %			
25 - 34	85	-13	151	-29
35 - 44	69	-46	126	-18
45 - 54	18	-33	107	-48
55 - 64	-4	-20	72	-50
65 - 74	-15	-39	24	-38
75 - 84	-45	-56	-51	-53
25 - 84 yhteensä	18	-32	75	-39

5. Suomalaisista 91 prosenttia teki ainakin yhden matkan vuonna 2015

Vuoden 2015 aikana 4 miljoonaa eli 91 prosenttia 15–84-vuotiaista suomalaisista teki ainakin yhden sellaisen vapaa-ajanmatkan, joka sisälsi yöpymisen. Mukaan on laskettu kaikki koti- ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat, myös mökki- ja vierailumatkat.

Pääkaupunkiseudulla asuvista 96 prosenttia teki jonkin yöpymisen sisältäneen vapaa-ajanmatkan. Myös koulutusaste vaikutti matkailuaktiivisuuteen, sillä korkea-asteen koulutuksen saaneista 96 prosenttia teki yli yön kestäneen vapaa-ajanmatkan. Ikäryhmittäin tarkasteltuna innokkaimmin matkailivat alle 45-vuotiaat, sillä heistä 96 prosenttia teki jonkin yöpymisen sisältäneen vapaa-ajanmatkan. Yhdeksän prosenttia väestöstä ei tehnyt vuoden 2015 aikana yhtään yöpymisen sisältänyttä vapaa-ajanmatkaa tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolelle.

Vuonna 2015 ainakin yhden kotimaan vapaa-ajanmatkan maksullisessa majoituksessa teki noin 2,3 miljoonaa 15–84-vuotiaasta suomalaista. Tämä on 52 prosenttia kaikista 15–84-vuotiaista. Saman verran eli myös 52 prosenttia kaikista ikäryhmään kuuluvista, teki vähintään yhden sellaisen ulkomaan vapaa-ajanmatkan, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa.

Hieman vähemmän kuin joka neljäs 15–84-vuotiaista suomalaisista eli miljoona henkilöä, teki yöpymisen sisältäneen työmatkan kotimaassa tai sellaisen ulkomaan työmatkan, jonka aikana yövyttiin kohdemaassa.

Tutkimuksessa kysyttiin myös syytä matkustamattomuuteen. Matkustamattomista suomalaisista 35 prosenttia kertoi syyksi haluttomuuden matkustaa, 32 prosenttia sanoi terveydellisen syyn estävän matkustamisen ja 16 prosenttia ei matkustanut taloudellisista syistä johtuen. Tutkimukseen vastanneilla taloudellinen tilanne lomamatkoista luopumisen syynä on pysynyt lähes samana viimeisenä kolmena vuonna.

Katso liitetaulukko 18

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1 Yöpymisen sisältäneet matkat 2005-2015

Matkatyyppi				2005	2008	2009	2010 ²⁾	2011	2012 ²⁾	2013	2014	2015	
				1 000 matkaa									
Matkoja yhteensä				36 832	36 943	36 847	41 164	42 835	39 969	39 042	37 574	38 060	
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	Yhteensä	27 360	27 137	27 523	30 694	31 199	26 771	26 528	25 209	25 721	
			1-3 yötä	22 878	22 542	22 525	25 239	25 563	21 483	21 220	20 070	20 501	
			Vähintään 4 yötä	4 483	4 596	4 998	5 455	5 636	5 288	5 308	5 139	5 221	
		Maksullinen majoitus ¹⁾	Yhteensä	4 637	5 080	5 228	5 926	5 816	6 380	6 553	5 892	6 372	
			1-3 yötä	3 550	3 927	3 964	4 705	4 522	5 064	5 179	4 688	5 098	
			Vähintään 4 yötä	1 087	1 153	1 264	1 221	1 294	1 316	1 374	1 204	1 274	
		Ilmaismajoitus	Yhteensä	22 723	22 057	22 295	24 768	25 383	20 391	19 974	19 317	19 349	
			1-3 yötä	19 328	18 615	18 561	20 534	21 041	16 419	16 040	15 382	15 402	
			Vähintään 4 yötä	3 396	3 443	3 734	4 234	4 342	3 972	3 934	3 935	3 947	
	Ulkomaa	Yhteensä	Yhteensä	4 682	4 591	4 858	5 431	5 890	7 104	6 986	7 031	7 247	
			1-3 yötä	2 721	2 398	2 541	2 947	3 197	3 576	3 601	3 429	3 603	
			Vähintään 4 yötä	1 961	2 193	2 317	2 484	2 694	3 528	3 385	3 601	3 645	
		Yöpyminen kohdemaassa	Yhteensä	3 112	3 328	3 596	3 974	4 293	5 836	5 719	5 881	6 156	
			1-3 yötä	1 151	1 135	1 279	1 490	1 600	2 308	2 335	2 280	2 512	
			Vähintään 4 yötä	1 961	2 193	2 317	2 484	2 694	3 528	3 385	3 601	3 645	
Risteily		Yhteensä	1 570	1 263	1 262	1 457	1 597	1 268	1 266	1 150	1 091		
Työ		Kotimaa	Yhteensä	Yhteensä	3 571	3 953	3 492	3 837	4 362	4 144	3 952	3 636	3 435
				1-3 yötä	3 248	3 599	3 168	3 485	3 945	3 768	3 688	3 334	3 141
	Vähintään 4 yötä			323	354	324	351	417	375	264	302	294	
	Ulkomaa	Yhteensä	Yhteensä	1 219	1 262	974	1 202	1 384	1 951	1 577	1 698	1 657	
			1-3 yötä	892	898	657	860	981	1 349	1 094	1 223	1 097	
			Vähintään 4 yötä	327	365	318	342	402	602	482	475	560	

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ilmaismajoituksissa mukana myös matkat, joilla yövyttiin loma-osakkeessa (timeshare).

2) Tutkimuksen tiedonkeruumenetelmiä on muutettu vuosina 2010 ja 2012. Aikasarjakatkosta edeltävät luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia uudempien kanssa.

Liitetaulukko 1.2 15–84-vuotiaan väestön matkat kolmannesvuosittain 2015 sekä vuositason muutos

Matkatyyppi				Matkan päättymiskolmannes			Yhteensä	Vuosimuutos (2014/2015)
				Tammi-Huhtikuu	Touko-Elokuu	Syys-Joulukuu		
				1 000 matkaa				
Matkoja yhteensä				11 433	14 993	11 993	38 418	-0,5
Vapaa- aika	Kotimaa	Yhteensä	Yhteensä	7 298	10 653	7 770	25 721	2,0
			1-3 yötä	5 861	8 184	6 456	20 501	2,1
			Vähintään 4 yötä	1 437	2 469	1 314	5 221	1,6
		Maksullinen majoitus ¹⁾	Yhteensä	1 819	2 748	1 806	6 372	8,2
			1-3 yötä	1 386	2 192	1 520	5 098	8,8
			Vähintään 4 yötä	432	556	286	1 274	5,8
		Ilmaismajoitus	Yhteensä	5 480	7 905	5 965	19 349	0,2
			1-3 yötä	4 475	5 991	4 936	15 402	0,1
			Vähintään 4 yötä	1 005	1 913	1 028	3 947	0,3
	Ulkomaa	Yhteensä	Yhteensä	2 463	3 135	2 539	8 137	2,6
			Päivämatka (ml. päivärasteily)	264	344	282	889	-0,7
			1-3 yötä	1 102	1 379	1 122	3 603	5,1
			Vähintään 4 yötä	1 097	1 412	1 135	3 645	1,2
		Yöpyminen kohdemaassa	Yhteensä	1 824	2 471	1 861	6 156	4,7
			1-3 yötä	727	1 059	726	2 512	10,2
Vähintään 4 yötä			1 097	1 412	1 135	3 645	1,2	
Risteily		Yhteensä	375	320	396	1 091	-5,1	
Päivämatka (ml. päivärasteily)		Yhteensä	264	344	282	889	-0,7	
Työ	Kotimaa	Yhteensä	Yhteensä	1 059	1 024	1 352	3 435	-5,5
			1-3 yötä	993	924	1 224	3 141	-5,8
			Vähintään 4 yötä	66	100	128	294	-2,8
	Ulkomaa	Yhteensä	Yhteensä	612	579	695	1 886	1,7
			Päivämatka (ml. päivärasteily)	94	55	80	229	47,2
			1-3 yötä	362	313	422	1 097	-10,3
			Vähintään 4 yötä	156	211	192	560	17,7
		Yöpyminen kohdemaassa	Yhteensä	487	518	590	1 595	0,4
			1-3 yötä	331	307	398	1 035	-6,9
			Vähintään 4 yötä	156	211	192	560	17,7
	Risteily	Yhteensä	62	-43,8	
	Päivämatka (ml. päivärasteily)	Yhteensä	94	55	80	229	47,2	

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 2. Vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2015

Taustatiedot	Kotimaa			Ulkomaa			
	Yhteensä	Maksullinen majoitus ¹⁾	Ilmaismajoitus	Yhteensä	Yöpyminen kohdemaassa	Risteily	Päivämatka (ml. päivärasteily)
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			
Matkoja yhteensä	25 721	6 372	19 349	8 137	6 156	1 091	889
Sukupuoli							
Mies	12 411	3 100	9 311	3 709	2 810	482	417
Nainen	13 310	3 272	10 038	4 427	3 346	609	472
Ikä							
15 - 24	4 805	877	3 927	1 008	718	139	152
25 - 34	5 072	995	4 078	1 297	1 038	180	79
35 - 44	3 930	1 288	2 642	1 368	1 104	184	80
45 - 54	3 883	1 266	2 617	1 575	1 216	154	204
55 - 64	4 095	1 066	3 029	1 425	1 106	141	178
65 - 74	3 015	682	2 332	1 184	815	215	155
75 - 84	922	197	724	279	160	77	..
Asuinalue							
Pääkaupunkiseutu	5 312	1 082	4 230	2 904	2 182	350	371
Muu Etelä-Suomi	4 913	1 221	3 691	1 907	1 362	307	237
Länsi-Suomi	8 978	2 312	6 666	2 132	1 671	352	109
Itä-Suomi	2 812	834	1 978	525	436	61	..
Pohjois-Suomi	3 706	923	2 783	669	505	..	144

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 3. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden mukaan vuonna 2015

Matkan päättymiskuukausi	Yhteensä	Matkat, joilla yövyttiin kohdemaassa	Risteilyt, yöpymisiä vain laivalla	Päivämatkat (ml. päivärasteilyt)
	1 000 matkaa			
Matkoja yhteensä	8 137	6 156	1 091	889
Tammikuu	491	362	71	58
Helmikuu	506	354	92	61
Maaliskuu	643	502	83	58
Huhtikuu	824	606	129	88
Toukokuu	778	589	87	102
Kesäkuu	775	612	92	72
Heinäkuu	966	789	70	107
Elokuu	616	481	71	64
Syyskuu	661	511	74	75
Lokakuu	637	445	107	86
Marraskuu	613	456	98	60
Joulukuu	628	450	116	61

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4.1 Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen (yöpyminen kohdemaassa) suosituimmat kohdemaat vuonna 2015

Matkan kohde		Matkan kesto		Yhteensä	Kesto keskimäärin
		1-3 yötä	Vähintään 4 yötä		
		1 000 matkaa			Yötä
Matkoja yhteensä		2 512	3 645	6 156	6,6
Pohjoismaat	Yhteensä	538	356	893	4,0
	Norja	67	122	189	6,2
	Ruotsi	422	185	607	3,3
	Tanska	86	3,8
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	1 507	328	1 834	2,8
	Venäjä	188	..	238	2,8
	Viro	1 268	261	1 529	2,8
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	398	853	1 251	6,0
	Alankomaat	72	5,4
	Britannia	73	127	200	5,5
	Itävalta	55	6,6
	Puola	..	62	89	4,8
	Ranska	..	148	181	8,1
	Saksa	129	197	326	6,1
	Sveitsi	61	5,9
	Tšekki	..	53	90	4,0
	Unkari	..	54	82	5,7
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	61	1 515	1 576	9,7
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	..	353	375	12,4
	Espanjan Kanariansaaret	..	270	273	9,9
	Italia	..	211	230	7,7
	Kreikka	..	234	237	8,6
	Kroatia	54	6,4
	Portugali	..	101	104	8,7
	Turkki	..	214	214	8,5
Amerikka	Yhteensä	..	180	180	16,5
	Yhdysvallat (USA)	..	119	119	13,8
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	..	380	384	15,2
	Arabiemiirikunnat	..	96	99	9,4
	Thaimaa	..	125	125	15,6
Matkalla yöpymisiä vain yhdessä maassa		2 486	3 272	5 758	6,1
Matkalla yöpymisiä vähintään 2 maassa (pl. Suomi)		..	372	398	14,2

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4.2. Lentäen tehdyt matkat kohdemaittain eri tilastojen mukaan vuonna 2015

Matkan kohde		Tilastokeskus; Lentäen tehdyt yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ¹⁾		SMAL; Lentäen tehdyt valmismatkat ²⁾		Finavia; Tilausliikenteen lähteneet matkustajat	
		Yhteensä	Lentäen tehdyt pakettimatkat	Matkaa	Vuosimuutos 2015/2014, %	Matkustajaa	Vuosimuutos 2015/2014, %
Matkoja yhteensä		3 707 000	1 076 000	754 714	-14,5	604 122	-30,3
Pohjoismaat	Yhteensä	299 000	8 454	12,1
	Islanti	2 009	-37,7	8	-55,6
	Norja	1 299	189,3
	Ruotsi	168 000	2 971	0,4
	Tanska	77 000	..	4 677	5,4	4 176	1,4
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	2 481	34,8	7 617	-31,7
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	1 207 000	144 000	116 348	5,3
	Alankomaat	70 000	..	893	-2,6	6 786	12,1
	Britannia	200 000	..	4 798	-12,5	64 285	14,6
	Bulgaria	11 426	-16,3	11 045	-1,0
	Irlanti	1 350	8,7	2 887	43,3
	Itävalta	55 000	..	11 685	-10,4	4 351	-56,6
	Puola	75 000	..	2241	-7,1	1 110	-17,2
	Ranska	178 000	..	5 224	-18,5	12 986	5,7
	Saksa	303 000	..	5 302	14,4	3 409	159,8
	Sveitsi	61 000	5 352	21,8
	Tšekki	90 000	..	3 995	-8,1	1 185	143,8
	Ukraina	1 708	-55,5
	Unkari	80 000	..	3 707	-18,2	93	481,3
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	1 565 000	741 000	395 561	-37,8
	Espanja yhteensä	643 000	283 000	225 942	-20,7	146 680	-40,0
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	370 000	65 000	32 516	-28,4
	Espanjan Kanariansaaret	273 000	218 000	193 426	-19,2
	Israel	3 519	-57,2	4 369	-43,0
	Italia	230 000	..	22 891	8,4	13 156	-19,5
	Kreikka	237 000	204 000	156 270	-14,9	86 598	-49,1
	Kroatia	12 786	40,7	4 357	-31,2
	Kypros	15 383	-25,2	11 936	-49,6
	Malta	3 770	353,1
	Portugali	104 000	..	19 217	-23,8	13 072	-48,4
Turkki	214 000	146 000	105 611	-12,7	114 613	-18,7	
Amerikka	Yhteensä	180 000	13 837	-16,2
	Dominikaaninen tasavalta	3 695	23,4	3 645	18,4
	Jamaika	2 026	596,2	1 729	494,2
	Kuuba	4 308	-24,2	3 806	-27,9
	Meksiko	5 701	-19,7	4 624	-33,5
	Yhdysvallat (USA)	119 000	..	3 543	15,0	5	-79,2

Matkan kohde		Tilastokeskus; Lentäen tehdyt yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ¹⁾		SMAL; Lentäen tehdyt valmismatkat ²⁾		Finavia; Tilausliikenteen lähteneet matkustajat	
		Yhteensä	Lentäen tehdyt pakettimatkat	Matkaa	Vuosimuutos 2015/2014, %	Matkustajaa	Vuosimuutos 2015/2014, %
Afrikka	Yhteensä	18 362	-12,6
	Egypti	8 646	144,7	7 892	181,5
	Gambia	1 069	-45,1	1 050	-31,1
	Kap Verde	4 613	-45,7	4 625	-42,1
	Marokko	2 506	-24,0	2 449	-40,0
	Mauritius	2 403	134,9	573	96,9
	Tunisia	1 775	-53,4	1 773	-52,7
Aasia ja Oseania	Yhteensä	384 000	113 000	39 622	-35,3
	Arabiemiirikunnat	99 000	..	11 983	29,9	5 413	4,7
	Intia	2 493	3,2	2 080	0,0
	Kiina	1 290	43,0	12	-25,0
	Libanon	2 472	3,6
	Thaimaa	125 000	55 000	50 640	-9,2	26 825	-41,8
	Vietnam	3 261	14,3	2 220	41,4
Lentopohjaiset risteilyt		11 691	-15,0

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää lentopohjaiset risteilyt

2) Suomen matkatoimistoalan liitto (SMAL) - The Association of Finnish Travel Agents (AFTA)

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat syyn ja kohteen mukaan vuonna 2015 ja niiden muutos

Kohde	Vapaa-ajanmatkat					Työmatkat		
	Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilökohtainen syy	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Vuosimuutos (2014/2015)	Työmatkat yhteensä	Vuosimuutos (2014/2015)	
	1 000 matkaa				%	1 000 matkaa	%	
Matkoja yhteensä¹⁾	996	6 643	497	8 137	2,6	1 886	1,7	
Pohjoismaat	Yhteensä	262	1 435	96	1 793	-5,2	532	-12,1
	Norja	..	188	..	209	38,4	56	71,0
	Ruotsi	227	1 168	85	1 480	-10,7	393	-13,3
	Tanska	..	73	..	91	49,8	79	-26,7
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	250	2 417	244	2 912	5,0	381	-4,0
	Latvia	50	6,8
	Venäjä	82	219	60	361	-8,6	71	-12,3
	Viro	164	2 144	173	2 480	8,0	262	-5,9
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	220	948	84	1 251	17,3	622	10,7
	Alankomaat	72	150,3
	Britannia	..	155	..	200	-1,1	108	-2,8
	Itävalta	55	-1,1
	Puola	..	78	..	89	15,7
	Ranska	..	155	..	181	10,6	62	4,0
	Saksa	61	235	..	326	27,3	236	40,1
	Sveitsi	61	12,8
	Tšekki	..	82	..	90	51,1
	Unkari	..	68	..	82	-14,8
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	126	1 388	67	1 580	-3,7	148	8,3
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	..	310	..	375	-8,2
	Espanjan Kanariansaaret	..	253	..	273	-21,3
	Italia	..	199	..	234	-11,5
	Kreikka	..	222	..	237	16,5
	Kroatia	54	-21,0
	Portugali	..	82	..	104	45,7
	Turkki	..	208	..	214	1,2
Amerikka	Yhteensä	55	125	..	180	-15,5	98	11,2
	Yhdysvallat (USA)	..	73	..	119	-24,1	61	-15,8
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	69	307	..	384	38,8	94	56,4
	Arabiemiirikunnat	..	87	..	99	427,9
	Thaimaa	..	117	..	125	-8,1

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat lähialueille vuonna 2015 ja niiden muutos

Kohde	Matkat, joilla yövyttiin kohdemaassa	Päivämatkat (ml. päiväristeilyt)	Risteilyt, yöpymisiä vain laivalla	Yhteensä	Vuosimuutos (2014/2015)
	1 000 matkaa				%
Viro	1 529	598	353	2 480	8,0
Ruotsi	607	146	727	1 480	-10,7
Venäjä	238	116	..	361	-8,6
Norja	189	209	38,4
Tanska	86	91	49,8
Latvia	50	6,8

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 7. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) majoitusmuodon, kulkuvälineen ja matkan järjestämisen mukaan vuonna 2015

Matkan majoitus, kulkuväline ja varaaminen	Matkan kesto			Osuus
	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	
	1 000 matkaa			%
Matkoja yhteensä	2 512	3 645	6 156	100
Majoitusmuoto				
Maksullinen majoitus	2 016	2 880	4 896	80
Ilmaismajoitus ¹⁾	496	765	1 260	20
Majoituksen varaus				
Matkatoimiston kautta	1 028	1 460	2 488	40
Suoraan majoitusliikkeestä	868	1 207	2 076	34
Ei etukäteisvarauksia	589	930	1 519	25
Tuntematon	74	1
Kulkuväline				
Lentokone	684	3 024	3 707	60
Laiva tai lautta	1 512	375	1 887	31
Auto	203	213	416	7
Bussi	52	..	65	1
Muu kulkuväline	61	..	81	1
Kulkuvälineen varaus				
Suoraan liikenteenharjoittajalta	1 314	1 826	3 140	51
Matkatoimiston kautta	880	1 530	2 410	39
Ei etukäteisvarauksia	268	238	506	8
Tuntematon	..	51	100	2
Pakettimatka (sis. matkan ja majoituksen)				
Ei pakettimatka	1 807	2 548	4 355	71
Pakettimatka	705	1 096	1 801	29

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ilmaismajoituksissa mukana myös matkat, joilla yövyttiin loma-osakkeessa (timeshare).

Liitetaulukko 8. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin päättymiskuukauden mukaan vuonna 2015

Matkan päättymiskuukausi	Yhteensä			Maksullinen majoitus ¹⁾			Ilmaismajoitus		
	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä
	1 000 matkaa								
Matkoja yhteensä	25 721	20 501	5 221	6 372	5 098	1 274	19 349	15 402	3 947
Tammikuu	1 588	1 278	310	342	282	60	1 246	996	250
Helmikuu	2 027	1 638	389	571	438	133	1 456	1 200	256
Maaliskuu	1 817	1 433	384	520	379	141	1 297	1 054	244
Huhtikuu	1 866	1 512	354	385	287	98	1 481	1 225	256
Toukokuu	1 962	1 728	235	389	359	..	1 573	1 369	205
Kesäkuu	2 715	2 088	627	628	506	122	2 086	1 582	505
Heinäkuu	3 326	2 352	974	978	735	243	2 348	1 617	731
Elokuu	2 650	2 016	634	753	592	161	1 897	1 424	473
Syyskuu	1 951	1 632	318	459	361	99	1 491	1 272	219
Lokakuu	1 822	1 581	241	393	360	..	1 429	1 222	207
Marraskuu	1 778	1 569	209	466	412	54	1 311	1 157	154
Joulukuu	2 220	1 674	546	487	388	99	1 733	1 286	447

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 9. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kohdemaakunnan mukaan vuonna 2015

Kohdemaakunta	Yhteensä			Maksullinen majoitus ¹⁾			Ilmaismajoitus		
	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä	Yhteensä	1-3 yötä	Vähintään 4 yötä
	1 000 matkaa								
Matkoja yhteensä	25 721	20 501	5 221	6 372	5 098	1 274	19 349	15 402	3 947
Uusimaa	4 453	3 900	553	1 201	1 125	75	3 252	2 775	477
Varsinais-Suomi	2 255	1 918	337	589	528	61	1 666	1 390	276
Satakunta	859	770	89	108	105	..	750	665	86
Kanta-Häme	681	586	94	130	125	..	550	461	89
Pirkanmaa	2 723	2 420	303	698	651	..	2 025	1 769	256
Päijät-Häme	1 066	916	150	191	167	..	876	750	126
Kymenlaakso	644	532	112	70	66	..	575	466	109
Etelä-Karjala	713	582	131	187	161	..	526	421	105
Etelä-Savo	1 257	896	361	235	178	57	1 022	718	304
Pohjois-Savo	1 587	1 213	375	433	333	100	1 154	879	275
Pohjois-Karjala	807	590	217	208	167	..	598	423	176
Keski-Suomi	1 819	1 483	336	425	355	70	1 393	1 128	266
Etelä-Pohjanmaa	1 001	836	164	225	197	..	775	639	136
Pohjanmaa	654	542	112	118	104	..	535	437	98
Keski-Pohjanmaa	270	209	61	229	171	57
Pohjois-Pohjanmaa	2 253	1 600	653	610	402	208	1 643	1 198	445
Kainuu	758	525	233	242	154	88	516	371	145
Lappi	1 820	935	884	602	213	390	1 217	723	495
Ahvenanmaa	103	..	55	58

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 10. Kotimaan vapaa-ajanmatkat suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin vuonna 2015

Kohdekuunta	Majoitusmuoto		Yhteensä
	Maksullinen majoitus ¹⁾	Ilmaismajoitus	
	1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	6 372	19 349	25 721
Helsinki	904	1 461	2 365
Tampere	530	996	1 526
Turku	410	621	1 032
Kuopio	321	492	813
Oulu	216	572	788
Jyväskylä	207	537	745
Kuusamo	214	250	464
Lahti	92	336	427
Hämeenlinna	89	286	374
Vaasa	100	272	372
Mikkeli	73	293	366
Espoo	..	325	355
Pori	53	293	345
Lappeenranta	105	230	335
Rovaniemi	85	246	331
Savonlinna	107	206	314
Kouvola	..	277	310
Seinäjoki	72	233	305
Joensuu	71	216	287
Sotkamo	160	111	271
Vantaa	61	209	271
Kittilä	175	92	266
Jämsä	95	153	248
Lohja	..	190	217
Salo	..	178	196
Raasepori	..	177	194
Porvoo	..	136	182
Kolari	68	113	181
Inari	59	114	173
Kajaani	..	146	173
Naantali	54	119	172
Pudasjärvi	..	116	160
Parainen	..	132	157
Kalajoki	88	68	156
Kokkola	..	125	154
Sastamala	..	135	145
Kotka	..	118	145
Imatra	61	79	141
Uusikaupunki	..	104	137
Rauma	..	102	130

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyörästysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 11. Kotimaan vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin kulkuvälineen mukaan vuonna 2015

Pääasiallinen kulkuväline	Yhteensä		Maksullinen majoitus ¹⁾		Ilmaismajoitus	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	25 721	100	6 372	100	19 349	100
Auto	20 558	80	5 048	79	15 510	80
Juna	2 495	10	558	9	1 938	10
Bussi	1 993	8	546	9	1 447	7
Lentokone	325	1	124	2	201	1
Laiva tai oma vene	214	1	52	1	163	1
Muu	136	1	91	0

1) Maksullisen majoituksen matkat sisältävät ainakin yhden yöpymisen hotellissa, lomakylässä, leirintäalueella, vuokramökissä tai muussa maksullisessa majoituksessa.

Liitetaulukko 12. Kotimaan maksullisen majoituksen vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain 2005-2015

Kohdemaakunta ¹⁾	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ²⁾	2011	2012 ²⁾	2013	2014	2015
	1 000 matkaa										
Matkoja yhteensä	4 637	4 873	4 869	5 080	5 228	5 926	5 816	6 380	6 553	5 892	6 372
Uusimaa	551	651	688	732	894	901	949	1 187	1 148	1 123	1 201
Varsinais-Suomi	432	441	471	433	426	533	613	554	508	497	589
Satakunta	118	141	123	179	125	174	135	163	158	175	108
Kanta-Häme	147	108	157	114	114	133	114	147	147	102	130
Pirkanmaa	527	608	467	585	551	628	658	790	744	587	698
Päijät-Häme	118	161	111	122	150	152	181	136	185	220	191
Kymenlaakso	50	108	119	80	107	81	98	105	126	82	70
Etelä-Karjala	91	136	82	116	103	98	81	190	168	130	187
Etelä-Savo	225	208	219	209	202	253	183	267	282	235	235
Pohjois-Savo	275	288	297	279	234	400	335	427	374	360	433
Pohjois-Karjala	138	146	153	176	151	248	214	176	216	192	208
Keski-Suomi	307	217	328	279	311	439	383	390	415	403	425
Etelä-Pohjanmaa	186	187	156	181	197	230	220	209	268	153	225
Pohjanmaa	103	108	117	124	91	140	125	122	128	103	118
Keski-Pohjanmaa	52	..	51	52	52	69
Pohjois-Pohjanmaa	518	430	387	513	606	509	614	564	581	546	610
Kainuu	182	215	222	220	238	246	189	231	275	211	242
Lappi	561	598	646	643	610	656	617	612	726	698	602
Ahvenanmaa	55	77	74	68	70	53	57	..	63	51	58

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Maakuntajako noudattaa kunakin tilastovuonna voimassa ollutta jakoa.

2) Tutkimuksen tiedonkeruumenetelmiä on muutettu vuosina 2010 ja 2012. Aikasarjakatkosta edeltävät luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia uudempien kanssa.

Liitetaulukko 13. Yöpymiset vapaa-ajanmatkoilla majoitusmuodoittain vuonna 2015 ja niiden muutos

Majoitusmuodot	Yhteensä	Kotimaa		Ulkomaa	
	1 000 yötä	1 000 yötä	Muutos (2014/2015), %	1 000 yötä	Muutos (2014/2015), %
Yöpymiset yhteensä	114 329	72 499	1	41 831	1
Hotelliyöpymiset	31 236	8 596	10	22 640	1
Vuokramökki tai vuokrattu loma-asunto, yöpymiset	9 459	5 222	3	4 237	-3
Lomakyläyöpymiset	281	260	-37	..	-88
Leirintäalueyöpymiset	1 312	933	-14	379	-23
Muu maksullinen majoitus, yöpymiset	652	198	25	453	-32
Laivayöpymiset	2 050	53	-41	1 997	-7
Kulkuvälineessä yöpymiset	1 950	1 564	-10	386	-6
Oma mökki tai loma-asunto, yöpymiset	15 283	13 654	0	1 629	189
Lomaosakeyöpymiset	692	407	-13	286	80
Sukulaisten ja tuttavien luona yöpymiset	49 284	39 997	1	9 287	14
Muu maksuton majoitus, yöpymiset	2 131	1 615	6	516	-75

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 14. Työ- ja kokousmatkat kotimaassa ja ulkomaille päättymiskuukauden mukaan vuonna 2015

Matkan päättymiskuukausi	Yhteensä 1 000 matkaa	Matkan kohde	
		Kotimaa	Ulkomaa ¹⁾
Matkoja yhteensä	5 321	3 435	1 886
Tammikuu	367	246	120
Helmikuu	373	215	157
Maaliskuu	532	346	186
Huhtikuu	400	251	148
Toukokuu	597	390	207
Kesäkuu	413	248	165
Heinäkuu	144	87	58
Elokuu	449	299	150
Syyskuu	444	276	169
Lokakuu	468	297	172
Marraskuu	630	437	192
Joulukuu	504	342	162

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ulkomaan työmatkoihin on yöpymisen kohdemaassa sisältävien työmatkojen lisäksi laskettu työhön liittyvät risteilyt ja päivämatkat.

Liitetaulukko 15. Ulkomaan työ- ja kokousmatkat kohtamaan mukaan vuonna 2015

Kohdema		Yhteensä	Matkat, joilla yövyttiin kohtamaan	Risteilyt, yöpymisiä vain laivalla	Päivämatkat (ml. päivärasteilyt)
		1 000 matkaa			
Matkoja yhteensä		1 886	1 595	62	229
Pohjoismaat	Yhteensä	532	360	..	124
	Norja	56
	Ruotsi	393	251	..	94
	Tanska	79	56
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	381	298	..	69
	Venäjä	71	71
	Viro	262	195	..	53
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	622	586
	Britannia	108	104
	Ranska	62	62
	Saksa	236	211
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	148	148
Amerikka	Yhteensä	98	98
	Yhdysvallat (USA)	61	61
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä	94	94

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 16. Kulkuneuvon varaukset internetissä vuonna 2015

Matkatyyppi			Kulkuneuvon varaustapa			Kulkuväline varattu
			Internetin kautta	Muuta kautta	Tuntematon	Matkat yhteensä
			Osuus matkatyyppistä, % ¹⁾			1 000 matkaa
Matkoja yhteensä			80	13	7	13 973
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	83	14	3	3 680
		Lentokone tai helikopteri	97	2	1	325
		Laiva, lautta	69	16	15	63
		Juna	86	13	1	1 928
		Tilaus- tai vuorobussi	79	17	4	1 309
	Ulkomaa	Yhteensä	82	13	5	7 353
		Lentokone tai helikopteri	91	6	2	3 707
		Laiva, lautta	74	18	9	3 513
		Juna	74	26	..	60
		Tilaus- tai vuorobussi	26	74	..	70
Työ	Kotimaa	Yhteensä	75	11	14	1 161
		Lentokone tai helikopteri	79	5	16	353
		Juna	83	9	8	595
		Tilaus- tai vuorobussi	38	30	32	176
	Ulkomaa	Yhteensä	69	12	19	1 779
		Lentokone tai helikopteri	70	13	17	1 422
		Laiva, lautta	66	11	23	314

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Matkoissa mukana kulkuvälineen varauksen sisältäneet kotimaan maksullisen ja ilmaisen majoituksen matkat, sekä ulkomaan päivämatkat, risteilyt ja yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat

Liitetaulukko 17. Maksullisen majoituksen varaaminen internetissä vuonna 2015

Matkatyyppi		Majoituksen varaustapa			Majoitus varattu
		Internetin kautta	Muuta kautta	Tuntematon	Matkat yhteensä
		Osuus matkatyyppistä, % ¹⁾			1 000 matkaa
Matkoja yhteensä		69	23	9	15 855
Vapaa-aika	Kotimaanmatkat maksullisessa majoituksessa	65	29	6	5 946
	Ulkomaan risteilyt, yöpymiset laivalla	72	19	10	1 049
	Ulkomaanmatkat, yöpymisiä kohdemaassa	82	14	4	4 638
Työ	Kotimaanmatkat	53	30	17	2 713
	Ulkomaanmatkat	66	15	19	1 510

1) Maksullisen majoituksen matkat ja risteilyt joihin oli tehty etukäteisvaraus.

Liitetaulukko 18. Yöymisen sisältäneitä matkoja tehneet 15–84-vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2015

Taustatiedot	Matkustaneita						15–84-vuotias VÄESTÖ 31.12.2015 (ennakko)
	Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa		Ulkomaan vapaa-ajanmatkoja, yöpyminen kohdemaassa		Työmatkoja kotimaassa tai ulkomaille, yöpyminen kohdemaassa		
	1 000 henkilöä	% väestöstä	1 000 henkilöä	% väestöstä	1 000 henkilöä	% väestöstä	
HENKILÖITÄ yhteensä	2 304	52	2 335	52	1 053	24	4 452
Sukupuoli							
Mies	1 168	53	1 124	51	607	28	2 203
Nainen	1 136	50	1 212	54	446	20	2 249
Ikä							
15 - 24	305	48	321	50	76	12	640
25 - 34	382	55	437	63	225	32	699
35 - 44	460	69	398	60	266	40	664
45 - 54	467	64	440	61	291	40	725
55 - 64	364	49	386	52	159	22	740
65 - 74	258	40	247	38	643
75 - 84	68	20	107	31	341
Koulutus							
Perusaste	371	34	465	42	120	11	1 096
Keskiaste	897	52	817	47	311	18	1 728
Korkea-aste	1 036	64	1 054	65	622	38	1 628
Asuinalue							
Pääkaupunkiseutu	464	50	633	69	263	29	922
Muu Etelä-Suomi	466	49	538	56	207	22	960
Länsi-Suomi	794	50	737	47	341	22	1 578
Itä-Suomi	268	58	220	47	112	24	464
Pohjois-Suomi	312	59	207	39	131	25	528
Kotitaloustyyppi							
Yksinasuvat	348	42	439	53	145	17	835
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia)	708	67	608	58	379	36	1 052
Muut kotitaloudet	1 248	49	1 288	50	529	21	2 566

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2015

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrää.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 45 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2015

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 808	6 372	139	6 100	6 645
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	5 362	19 349	187	18 983	19 715
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	963	3 435	104	3 230	3 639
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päiväristeilyt)	256	889	56	781	998
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	313	1 091	62	970	1 212
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 738	6 156	137	5 889	6 424
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	516	1 886	80	1 729	2 043

Taulukko 2. Henkilömäärien luottamusvälit matkailuaktiivisuuden mukaan vuonna 2015

Matkailuaktiivisuus	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 henkilöä					
Ei tehnyt yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	129	416	34	349	483
Teki yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	1 106	4 036	34	3 969	4 103
Teki kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa	624	2 304	62	2 182	2 425
Teki ulkomaan vapaa-ajan päivämatkoja (ml. päiväristeilyt)	297	1 123	55	1 015	1 231
Teki ulkomaan vapaa-ajanristeilyjä	326	1 226	57	1 115	1 337
Teki ulkomaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa kohdemaassa yöpyen	631	2 335	62	2 214	2 457
Teki koti- tai ulkomaan työ- ja kokousmatkoja	278	1 053	51	952	1 154

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 lähtien alle 50 000 merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 4–5 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 4–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 3–4 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määritellä. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm.

hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin nettisivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Teemu Okkonen 029 551 2634

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)